

AİLE İÇİNDE ANNE-BABALARIN, SORUN ÇÖZME DAVRANIŞLARI

VE

ÇOCUKLARIN, SORUN ÇÖZME DAVRANIŞLARININ GELİŞİMİNE KATKILARI

ANNE-BABA BİLGİLENDİRME BROŞÜRÜ

22-26 KASIM 2021

KIYMETLİ ANNE ve BABALAR;

Hazırladığımız bilimsel yayını incelemeniz ve kurumumuz için konunun önemini fark edeceğiniz, yayın sonrası edinilen bilgiler ışığında biz eğitimcilere destek sağlayacağınız kanaatindeyiz. Aile içinde de, çocuklarda problem çözme becerisini geliştirmek ve bu sayede aile içinde yerini doğar doğmaz alan çocuklarımızın, uygun yöntemlerle problem çözebilen, bireyler haline gelmesi amaçlanmıştır.

İnsanı diğer varlıklardan ayıran önemli özelliklerinden biri, bulunduğu şartlara uyum sağlayabilmesidir. Bireyin kendi ihtiyaçları ile çevrenin beklentileri arasında denge kurabilmesi çok önemli bir özelliktir.

Kişinin ihtiyaçları ve çevrenin kendisinden beklentileri arasında, farklılık arttıkça, yaşanan gerginlik, bir başka ifade ile sorunlar da artış meydana gelmektedir.

Sorun çözümü, bir amaca erişmek için karşılaşılan güçlükleri aşabilme sürecidir.

Bu bakımdan sorun çözme, "öğrenilmesi ve elde edilmesi gereken bilgi-beceri ve kapsamlı bir yetenektir." geliştirilmeyi gerektirir.

Sorun çözme süreci: şu anki sorunlu durumdan, istenilen çatışmasız duruma ulaşmak için, gösterilen çaba olarak tanımlanmaktadır.

Tüm sorunlu durumlarda görülen üç ortak özellik, eldeki veriler, amaç ve karşılaşılan engellerdir.

1-Veriler; şu anki sorunlu durum hakkında elde olan bilgilerdir.

2-Amaç; sorunun çözüme veya istenilen duruma ulaşması.

3-Engeller ise; var olan durumla ulaşmak istenen durum arasındaki güçlüklerdir.

Sorun, çevreden veya kişinin kendisinden de kaynaklanabilmektedir.

Çözüm ise; sorunlu bir durum karşısında etkili olabilecek bir başa çıkma tepkisi ya da başa çıkma tepkileri olarak adlandırılabilir.

Çözüm; hedefe sadece ulaştıran çözüm değil aynı zamanda olumsuz sonuçları en aza indirgeyen, pozitif sonuçları çoğaltan davranıştır.

Bireyler bazen sorunlarla baş etmede sağlıksız yollara başvurabilmektedirler. Sorunları çözmeye başkalarının yönlendirmelerine ihtiyaç duymak, düşünmeksizin tepkide bulunmak ya da çözümü zamana bırakmak gibi davranışlar sıklıkla yapılan yanlışların başında gelmektedir.

Yapılan bu yanlışlar ortaya başka sorunların çıkmasına neden olmaktadır. Sorun çözme öğretiler ve bireyin hem iç hem de dış dünyayla denge içinde yaşamasının göstergesi olan bir "beceri" olarak düşünülebilir.

Sorun çözme süreci, ayrıca iletişim ve sorun çözme becerileri, aile fonksiyonlarındaki sağlıklı işleyişin de bir ifadesidir.

Çocuğun gelişimi, toplumla kaynaşması ve karşılaştığı güçlüklerin üstesinden gelmesin de, içinde yaşadığı sosyal ağın önemi büyüktür. Özellikle aile bireyleri başta olmak üzere yakın çevrenin çocuğa yönelik tutumları oldukça önem kazanmaktadır.

Anne babaların tutum ve değerleri, çocuklarının diğer bireylere, nesnelere ve tüm yaşama bakış açılarının temelini oluşturmada etkilidir. Anne-baba çocuğun kişiliğinin oluşumunda temel rolü olan özdeşim modelleridir.

Aile ortamı, ailedeki bireylerin birbirleriyle olan ilişkisi, birbirleriyle iletişimi çocuğun ruh sağlığı ve öğrendiği toplumsal kavramların olumlu özelliklerini ve çocuğun davranışlarına yön verdiği bilinmektedir.

Aile her bir bireyin birbirini etkilediği, evlilik ilişkisini, ebeveyn- çocuk ilişkisini ve kardeşler arası ilişkiyi içeren sosyal sistem olarak düşünülebilir.

Aile içinde üyelerin birbirlerine yönelik duygu, düşünce ve davranışları önem kazanmaktadır. Ayrıca iletişim, çocuğa gereken ilgiyi

gösterme, aile içi roller, Anne Baba'nın duygusal tepki verme biçimleri, Anne babanın sorun çözme biçimi, anne Baba'nın davranış kontrolü gibi sağlıklı ya da sağlıksız olarak yapılan eylemler sorun çözme alışkanlığına olumlu ya da olumsuz etki etmektedir.

Aile çocuğun yetişkin yaşamına ön hazırlığın yapıldığı yer olarak düşünüldüğünde, bu ortamdaki ilişkilerin, deneyimlerin, değer ve beklentilerin ne derece önemli olduğu görülecektir.

Çocuğun ilk karşılaştığı sosyal sistem olan aile, yaşam içinde beklenen ve beklenmeyen birçok stres yaratan durumun değerlendirildiği, gözlemlendiği ve sorunlarda çözüm bekleyen durumların odağıdır.

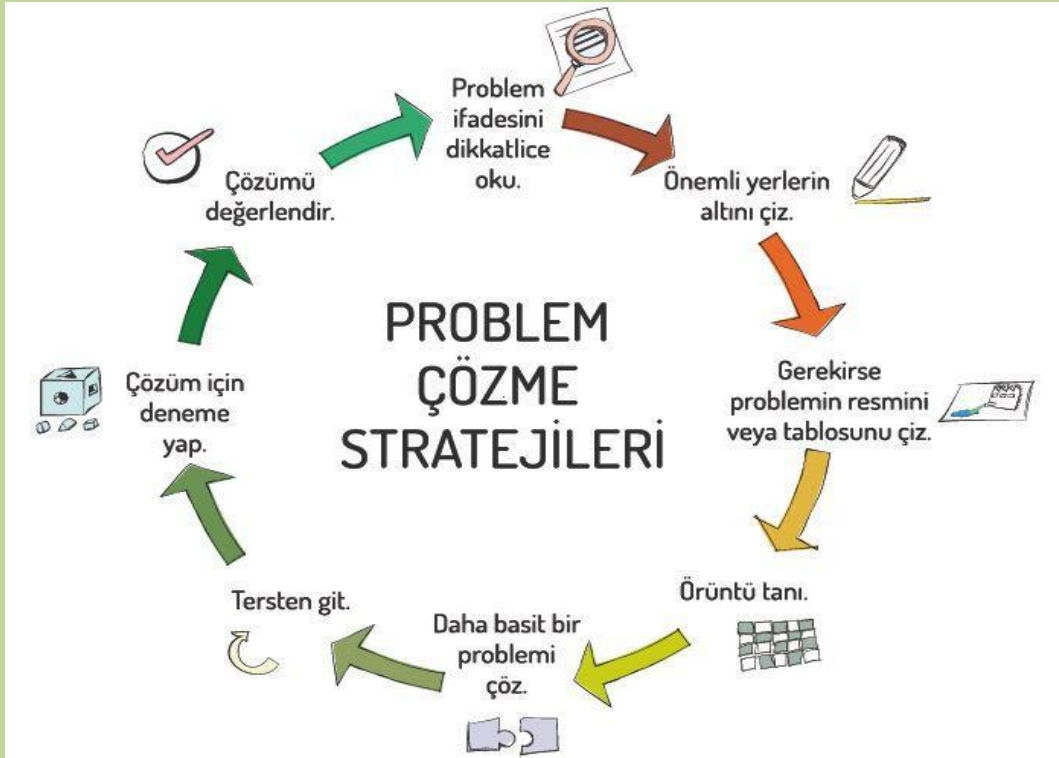
Özellikle yetişkin rollerini sergileyen kişi olarak anne, baba, çocuğuna model olduğu düşünüldüğünde; Anne-Baba'nın, çocuk yetiştirme tutumları, alışkanlıkları, düşünme stilleri, karar verme şekilleri, sorun çözme biçimleri, karşılaştığı güçlüklerin üstesinden gelmede kullandığı yöntemler çocuklar için büyük önem taşımaktadır.

Yetişkinler tarafından doğru ya da yanlış yapılan birçok davranışlar çocuklar tarafından model alınmakta taklit edilmektedir. Sorun çözme becerisi sayesinde çocuk;

- Yeteneklerine güvenerek yaratıcılığını ortaya koyması,
- Başkalarının fikirlerine açık olması,
- Sorunlara karşı daha meraklı,
- Çevresindeki sorunlara daha duyarlı,
- Özgün fikirler geliştirmede daha yetenekli,
- Eleştirel düşünmesi ve karar verme yeteneğini geliştirmesi sağlanabilir.

Bu nedenle yetişkinler, çocukların modeli olarak, sorun çözme becerisine sahip olup olmaması ve bu beceriyi nasıl kullandığı önemlidir. Çocuk veya ergen tarafından gözlenebilen, ya da algılanan davranışlar aracılığıyla öğrenilen bilgiler öncelikle okul alanında ya da ailenin dışında ki dış dünyada kullanılacaktır.

Anne babalara sorun çözme becerisi konulu, farkındalıkları kazandırılması yoluyla, çocuk için en uygun model olan olumlu sorun çözme gelişimi sağlanarak, uygun toplumsal davranışlar oluşturulabilecektir.

ANAFARTALAR İLKOKULU REHBERLİK SERVİSİ